

Notat

Dato: 15.09.2014

Saksnr./arkivnr. 2014/1

Til: Helse- og omsorgsdepartementet, P.O.Boks 8011 Dep., 0030 Oslo

Fra: Høgskolen i Oslo og Akershus

HØRINGSSVAR – Forslag til ny akuttmedisinforskrift og endringer i forskrift om pasientjournal

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev datert 28. mai 2014 med forslag til ny akuttmedisinforskrift og forslag til endringer i forskrift om pasientjournal.

HIOA sitt korte høringssvar legger primært vekt på kapittel 4.3.2 Om bemanning og *helsefaglig kompetanse* på *ambulansetjenester*, båter-, helikoptere- og fly som inngår i helsetjenestens akuttmedisinske beredskap» og innleder Del I med en kort oppsummering og i Del II omtaler vi kort spesifikke emner som er relevant på bakgrunn av etablering av Bachelor i prehospitalt arbeid – Paramedic.

HIOA mener for øvrig at akuttmedisinforskriften må sees i sammenheng med andre pågående prosesser som blant annet Akuttutvalgets arbeid, Nasjonal helse- og sykehusplan (spesielt Helsedirektoratets rapport om Kompetansebehov i ambulansesfag, utgitt mai 2014).

Del I - Oppsummering

HIOA støtter:

- forslag om bedre samordning av ambulansetjenesten på tvers av helseforetakene og at tjenesten bør organiseres og lokaliseres slik at utrykningstiden minimaliseres
- forslag om å knytte felles bestemmelse om funksjonskrav til ambulansetjenesten som sådan
- forslag om at kompetansekravene til ambulansepersonell heves fra dagens nivå. Det er viktig å presisere at kompetansekravene er minimumskrav
- forslag om at operatører i legevaktsentraler og operatører i AMK-sentraler bør ha tilleggsutdanning
- forslag om trippelvarsling og lydopptak i AMK
- forslaget om å regulere bruk av frivillige akutthjelpere for å styrke innsatsen for tidlig iverksetting av livreddende førstehjelpstiltak

På generelt grunnlag er det ønskelig fra HIOA sin side om man i forskriften tar stilling til om det er mulig å innføre enkeltvis kvalitetsindikatorer som direkte/indirekte midler for å ivareta pasientsikkerheten. Ett eksempel kan være krav til respons/utrykningstid for enkeltvis pasientgrupper.

Videre er det ønskelig at man i forskriften innfører krav om utvikling av nasjonal mal/standard for dokumentasjon i bil- båt og luftambulansetjenesten. Både nasjonal- og internasjonal forskning på dokumentasjonskvaliteten i prehospitale tjenester viser at spesielt for gruppen akutt syke- og/eller skadde pasienter er dokumentasjonskvaliteten svak. Det å sikre et minste felles datasett på akutt syke/skadde pasienter inngår som et ledd i å fremme pasientsikkerheten og øke muligheten for forskning på det prehospitale felt. Elektroniske dokumentasjonsplattformer- og samhandlingsverktøy nevnes i akutforskriften, men dette er «hylleware» sammenlignet med behovet for å sikre seg et minste felles datasett. Pasientjournalen er ikke bare et juridisk dokument, men også et sentralt evalueringsverktøy som kan benyttes for å sikre dokumentasjon av medisinsk overvåking og iverksetting av relevante tiltak i prehospitale tjenester.

HIOA planlegger et eget emne på tredje år i Bachelor utdannelsen i prehospitalt arbeid – Paramedic som vil hete ambulanseoperativt arbeid. HIOA savner med dette at tema som operativ ledelse og tverretattlig samhandling omtales i Forskriften. Videre er Norge et langstrakt land og det foreligger ingen nærmere beskrivelser av utfordringer i sentrale, bynære strøk sammenlignet med distriktene.

Del II: Kapittel 4.3 Ambulansetjenesten

4.3.2 Ambulansetjenesten

Funksjonskrav knyttet til fartøytype

«... Bil og båtambulansetjenesten (ref) skal i henhold til gjeldende forskrift først og fremst stabilisere pasienten og bringe vedkommende til adekvat behandlingsnivå i helsetjenesten. Luftambulansetjenesten skal kunne utføre transport under pågående overvåking og behandling og drive akuttmedisinsk diagnostikk.»

Kommentar fra HIOA

Bil- og båtambulansetjenesten utfører per i dag transport under pågående overvåking og behandling av pasienter. HIOA støtter derfor HODs forslag om å knytte funksjonskrav til bil- og båtambulansetjenesten spesielt for de tilfeller der man må mer enn stabilisere pasienten og bringe vedkommende til adekvat behandlingsnivå. Sistnevnte fordi det daglig er samtidighetskonflikter- samt vær/føre forhold som medfører at Luftambulansen ikke kan bistå på oppdrag. Ikke bare er det behov for funksjonsbeskrivelser av slike transportere for bil- og båtambulans, men det må også knyttes kompetansekrav til slike funksjonsbeskrivelser.

Særlig om bemanningskrav for ambulansbiler

«... minst ett personell skal ha autorisasjon eller lisens som ambulansarbeider departementet foreslår å skjerpe bestemmelsen slik at det stilles krav om at en person til skal ha autorisasjon eller lisens som helsepersonell med nødvendig ambulansesfaglig kompetanse.»

Kommentar fra HIOA

Vi støtter HOD sitt forslag, men foreslår videre at når vårt første kull med studenter har fått sin Bachelor i prehospitalt arbeid – Paramedic, at disse får innvilget autorisasjon som ambulansarbeider (alternativt en tilsvarende tittel). HOD etterlyser økt vurderingskompetanse og med det sterke teoretiske og praktiske grunnlaget de får etter endt Bachelor grad er de kvalifisert til å få innvilget autorisasjon som ambulansarbeider (alternativt en tilsvarende tittel).

«.. andre års lærlinger har tilstrekkelig ambulansesfaglig kompetanse til å kunne være kvalifisert som det andre helsepersonellet i ambulansen i tillegg til ambulansarbeideren.»

Kommentar fra HIOA

Andre års Bachelor studenter i prehospitalt arbeid- Paramedic vil i tillegg til lærlingene inneha tilstrekkelig ambulansesfaglig kompetanse til å kunne være kvalifisert som det andre helsepersonellet i ambulansen i tillegg til ambulansarbeideren. Sistnevnte under forutsetning at studenten har førerkort for kjøretøyklassen og kompetansebevis for førere av utrykningskjøretøy.

Med vennlig hilsen
Dag Karterud

Førsteamanuensis / Instituttleder

Trine Staff
e-post: trine.staff@hioa.no
telefon: 91 75 88 44
Førsteamanuensis / Saksbehandler